

Latvijas Republikas Valsts prezidenta kanceleja Prezidenta preses dienests

Pils laukums 3, Rīga-50, LV-1900, tālr. 7092122, fakss 7320404,
prese@president.lv, www.president.lv

Valsts prezidentes Vairas Viķes-Freibergas uzruna dalībvalstu galvu sanāksmē starptautiskajā konferencē "Baltijas-Melnās jūras valstu sadarbība: par integrētu Eiropu XXI gadsimtā bez sadales līnijām" Jaltā, 1999.gada 10.septembrī

Cien. Priekšsēdētāja kungs!

Jūsu Ekselences!

Dāmas un kungi!

Vēlos izteikt visdziļāko pateicību mūsu sanāksmes vadītājam, Ukrainas Prezidentam, par iespēju apmeklēt šo skaisto viņa valsts nostūri. Es patiesi novērtēju Ukrainas iniciatīvu papildināt augstā līmenī uzsāktās daudzpusējās sarunas, kuras teicami tika ievadītas Viļņā pirms diviem gadiem.

Jaltas vārds ir iekalts latviešu atmiņā kā vieta, kurā notika 1945. Gada Konference. Šī bija melna diena Eiropas vēsturē. Tā lika pamatus dalītai Eiropai, kas vēlāk kļuva par "Dzelzs aizkaru". Eiropa tika saskaldīta divās atsevišķās un savstarpēji naidīgās ietekmes sfērās.

Puse Eiropas tika atbrīvota un no jauna varēja būvēties uz Kara drupām.

Toties otrā puse tika nodota brutāli totalitāram režīmam. Šī nodošana tika veikta pilnīgi ignorējot daudzu miljonu cilvēku cerībās, vēlmes un ieceres. Šie cilvēki kļuva par starptautiskās izdevības ķīlniekiem. Tas bija Jaltas 1945. gada Konferences mantojums.

Šodien mēs tiekamies jaunā Jaltā, jaunā Eiropā un jaunā, neatkarīgā Ukrainā. Mēs visi stāvam uz jauna gadsimta sliekšņa ar kopīgu apņemšanos to izveidot par Integrētās Eiropas gadsimtu. Mēs stāvam ar stingru apņemšanos izdzēst uz visiem laikiem tādas sadales līnijas, kas pagātnē ir nodarījušas tik lielu ļaunumu. "Eiropa bez sadales līnijām" vairs nav ideālistisks sapnis vai iedomu tēls. "Eiropa bez sadales līnijām" ir praktiska vajadzība, tā ir neizbēgams priekšnosacījums mieram, stabilitātei un civilizācijai.

XXI Gadsimta Eiropa būs Savienība, kurā iestāsies vienlīdzīgas un suverēnas valstis, tā būs Eiropa, kurā turpināsies paplašināšanās gaita. Šī paplašināšanās jau ir iekļāvusi Centrālās un Austrumeiropas valstis.

Tiek iedarbināts unikāls process, kā rezultātā nācijas apvienojas uz kopīgu vērtību un demokrātijas principu pamata. Ir pienācis laiks paplašināt un nostiprināt stabilitātes un attīstības lauku šajā kontinentā. Tas nozīmē, ka Melnās Jūras reģiona valstīm jāietilpst rītdienas Eiropas lokā.

Nedaudz vairāk kā pirms mēneša lielākā daļa no mums atradās vēsturiskajā Stabilitātes Pakta Valstu Galvu Sanāksmē Sarajevā.

Starptautiskā sabiedrība var paveikt vēl daudz vairāk, lai nepieļautu tāda veida traģiskus notikumus, kas noritējuši Dienvidaustrumeiropas reģionā. Neviena valsts vairs nevar saredzēt savu nākotni un attīstību atšķirtībā. Mums ir vajadzīga sadarbība un pastāvīga mijiedarbība ar citām šī kontinenta nācijām.

Politikājiem ir vajadzīga liela politiskā drosme un uzņēmība, lai pieņemtu atbildīgus lēmumus par savu valstu nākotni. Šie lēmumi ne vienmēr būs pievilcīgi vai ieredzēti tautā,

bet tie tiks pamats skaidram ilgtermiņa attīstības modelim. Galu galā mūsu pašu veiksmes un neveiksmes radīs to objektīvo īstenību, kurā mums būs jādzīvo.

Eiropas integrācijas iespēja ir radījusi pārsteidzoši spēcīgu motivāciju Centrālās un Austrumeiropas valstīm veicināt izmaiņas viņu sabiedrībās, un mums šī iespēja ir maksimāli jāizmanto. šajā sakarā es gribētu izteikt savu īpašo atzinību par progresu, kas jau ticis panākts Ukrainā. Šis valsts loma vispārējās stabilitātes veicināšanā Eiropā nākošajā gadsimtā ir un būs politiski svarīga visaugstākā mērā.

Eiropas integrācija attiecas ne tikai uz struktūrām un iestādēm, lai cik tās būtu svarīgas. Tā attiecas arī uz politiķu spējām kopā sastrādāties, uz sadarbības pastiprināšanu starp dažādiem Eiropas apakšreģioniem. Šā mērķa sasniegšana var balstīties tikai uz kopīgiem demokrātiskiem principiem un pamatvērtībām.

Esmu pārliecināta, ka nākošo dienu sarunas sniegs nozīmīgus rezultātus šā mērķa sasniegšanā. Ļaujiet man novēlēt, lai šīs konferences dalībnieku kopīgās pūles vainagojas ar lieliem panākumiem. Esmu pārliecināta, ka šādas sanāksmes ir kārtējais solis uz priekšu drošākas un bagātākas pasaules veidošanā. Paldies.